

Tisková zpráva

Důvěra vrcholným ústavním činitelům – červen 2020

- ⊙ Mezi zkoumanými vrcholnými představiteli státu zařazenými do výzkumu nejvyšší podíly důvěry byly zaznamenány u 1. místopředsedy vlády a ministra vnitra Jana Hamáčka (47 %), ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (46 %) a předsedy Ústavního soudu Pavla Rychetského (45 %).
- ⊙ Důvěra nad nedůvěrou mezi zkoumanými představiteli v současnosti významně převažuje u Pavla Rychetského a mírně u Adama Vojtěcha a Jana Hamáčka. U všech ostatních zkoumaných představitelů více či méně významně nedůvěra převažuje nad důvěrou.
- ⊙ Nejvyšší podíl nedůvěry mezi zkoumanými politiky šetření zaznamenalo u předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska (77 %).
- ⊙ Oproti říjnu 2019, případně lednu 2020 došlo k řadě významných posunů v důvěře či nedůvěře zkoumaným činitelům. Výrazné zvýšení důvěry při souběžném mírnějším poklesu podílu nedůvěřujících bylo zaznamenáno v případě Jana Hamáčka, naopak velký nárůst podílu nedůvěřujících při zachování podílu důvěřujících se objevil u ministryně financí Aleny Schillerové. V případě ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha a rovněž u místopředsedy vlády a ministra průmyslu a obchodu a zároveň dopravy Karla Havlíčka došlo k souběžnému vzestupu důvěry i nedůvěry.

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586, e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v červnovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným vrcholným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam tentokrát obsahoval jména devětadvaceti **čelných** ústavních činitelů. Do výzkumu byli zařazeni prezident, předseda Senátu, předseda Poslanecké sněmovny, členové vlády, předsedové poslaneckých klubů parlamentních politických stran, ombudsman, guvernér ČNB a předseda Ústavního soudu.

Mezi nejvyššími ústavními představiteli státu je jako nejdůvěryhodnější hodnocen 1. místopředseda vlády a ministr vnitra Jan Hamáček, jemuž důvěřuje 47 % českých občanů, zatímco 42 % nikoli. Jen nepatrně nižší podíl důvěry má ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, jemuž důvěřuje 46 % občanů při 40 % nedůvěřujících. Na třetím místě se statisticky srovnatelným podílem důvěry figuruje předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, jemuž důvěřuje 45 % českých občanů, zatímco 30 % z nich mu nedůvěřuje. Tito tři ústavní činitelé jsou zároveň jedinými ze zkoumaných představitelů, u nichž podíl důvěřujících alespoň mírně převážil nad podílem nedůvěřujících. U všech ostatních již nedůvěra více či méně výrazně převyšovala podíl vyjadřované důvěry.

Na čtvrtém místě s již méně než dvoupětinovým podílem důvěry skončil prezident Miloš Zeman, jemuž důvěřuje 38 % a nedůvěřuje 54 % českých občanů. Za ním s nepatrným odstupem figurují ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová a předseda vlády Andrej Babiš, jimž oběma důvěřuje 36 % oslovených, ovšem v případě Jany Maláčové je podíl nedůvěřujících (44 %) nižší než u Andreje Babiše (59 %). Za nimi se srovnatelným podílem důvěry následuje ministryně financí Alena Schillerová s 35 % důvěřujících a 50 % nedůvěřujících.

S podílem důvěry na úrovni tří desetin následují guvernér České národní banky Jiří Rusnok (30 % důvěřuje, 37 % nedůvěřuje) a ministr kultury Lubomír Zaorálek (29 %, 51 %). Okolo čtvrtiny dotázaných vyjádřilo důvěru místopředsedovi vlády a ministři průmyslu a obchodu a zároveň i ministři dopravy Karlu Havlíčkovi (25 % důvěřuje, 33 % nedůvěřuje), ministři školství, mládeže a tělovýchovy Robertu Plagovi (24 % důvěřuje, 37 %

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

nedůvěřuje) a ministryni spravedlnosti a předsedkyni Legislativní rady vlády Marii Benešové (23 % důvěřuje, 44 % nedůvěřuje). Na úroveň jedné pětiny z hlediska podílu důvěřujících dosáhli, nebo se k ní alespoň přiblížili ještě ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček (20 %, 31 %), předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček (19 %, 34 %), ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová (19 %, 37 %), předseda poslaneckého klubu hnutí ANO Jaroslav Faltýnek (18 %, 56 %) a místopředseda vlády a ministr životního prostředí Richard Brabec (18 %, 35 %).

Tabulka 1: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra +/- proti poslednímu šetření	Nezná	Neví	Index 06/20 ** Důvěra/nedůvěra
Hamáček	47 (+14)	42 (-6)	5	6	+5
Vojtěch	46 (+20)	40 (+9)	8	6	+6
Rychetský	45	30	16	9	+15
Zeman	38 (-7)	54 (+6)	1	7	-16
Maláčová	36	44 (+7)	12	8	-8
Babiš	36 (-4)	59 (+5)	0	5	-23
Schillerová	35	50 (+16)	8	7	-15
Rusnok	30	37	18	15	-7
Zaorálek	29	51	9	11	-22
Havlíček	25 (+9)	33 (+10)	32	10	-8
Plaga	24	37 (+9)	24	15	-13
Benešová	23 (-8)	44	21	12	-21
Petříček	20	31	38	11	-11
Vondráček	19 (-6)	34	34	13	-15
Dostálová	19	37 (+5)	33	11	-18
Faltýnek	18 (-7)	56 (+6)	16	10	-38
Brabec	18 (-4)	35	37	10	-17
Křeček	17	29	42	12	-12
Fiala R.	17 (+4)	45 (+4)	26	12	-28
Vystrčil	16	31	43	10	-15
Stanjura	15	40	32	13	-25
Metnar	14	29 (+4)	43	14	-15
Michálek	14	33	44	9	-19
Farský	13	35	39	13	-22
Toman	13 (-4)	35 (+4)	41	11	-22
Kalousek	13	77	4	6	-64
Bartošek	12	36	40	12	-24
Kováčik	11 (-4)	34	45	10	-23
Chvojka	7 (-5)	31 (+6)	53	9	-24

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 20.6. – 2. 7. 2020, 1013 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

S podílem důvěry pod hladinou jedné pětiny v pořadí s minimálními rozestupy dále figurují veřejný ochránce práv Stanislav Křeček (17 %, 29 %), předseda poslaneckého klubu SPD Radim Fiala (17 %, 45 %), předseda Senátu Miloš Vystrčil (16 %, 31 %), předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura (15 %, 40 %), ministr obrany Lubomír Metnar (14 %, 29 %), předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek (14 %, 33 %), předseda poslaneckého klubu STAN Jan Farský (13 %, 35 %), ministr zemědělství Miroslav Toman (13 %, 35 %), předseda poslaneckého klubu TOP 09 Miroslav Kalousek (13 %, 77 %), předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL Jan Bartošek (12 %, 36 %) a předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik (11 %, 34 %). Na konci žebříčku s podílem důvěry pod hladinou

jedné desetiny figuruje předseda poslaneckého klubu ČSSD Jan Chvojka (7 %, 31 %), jehož podle vlastního vyjádření více než polovina dotázaných nezná.

Pokud jde o úroveň nedůvěry, mezi zkoumanými představiteli se jednoznačně nejvyšší podíl nedůvěřujících na úrovni více než tří čtvrtin objevil v případě současného předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska (77 %). Na druhém místě s velkým odstupem za ním a s podílem nedůvěry na úrovni necelých tří pětín skončil současný premiér Andrej Babiš (59 %). Polovina či více dotázaných vyjadřovala nedůvěru ještě i Jaroslavu Faltýnkovi (56 %), Miloši Zemanovi (54 %), Lubomíru Zaorálkovi (51 %) a Aleně Schillerové (50 %).

Tabulka 2a: Důvěra vrcholným politikům (v %)

	2016				2017				2018				2019				2020				
	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01	04	05	09	10	01	06
Hamáček	18	18	17	21	16	18	18	19	x	x	24	25	22	27	32	30	29	25	29	33	47
Vojtěch	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11	x	21	x	x	21	x	20	x	26	x	46
Rychetský	43	x	38	x	36	x	39	x	x	50	x	45	x	x	46	x	43	x	46	x	45
Zeman	56	x	54	x	51	x	53	x	x	49	x	45	x	50	48	x	43	x	45	x	38
Maláčová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	x	26	x	29	x	35	x	36
Babiš	51	47	42	46	49	46	43	37	37	42	35	40	40	38	39	38	35	38	42	40	36
Schillerová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	23	x	x	30	x	28	x	38	x	35
Rusnok	x	x	x	x	26	x	30	x	x	33	x	28	x	x	31	x	27	x	33	x	30
Zaorálek	33	33	32	30	29	31	33	26	25	x	x	x	x	x	x	x	x	x	32	x	29
Havlíček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11	x	16	x	25
Plaga	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	11	x	x	13	x	14	x	21	x	24
Benešová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23	x	31	x	23
Petříček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	x	16	x	19	x	20
Vondráček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	19	x	x	25	x	19	x	25	x	19
Dostálová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	x	12	x	x	16	x	17	x	20	x	19
Faltýnek	x	17	x	17	16	21	17	22	23	25	25	25	23	26	28	21	22	23	28	25	18
Brabec	11	x	10	x	11	x	12	x	x	18	x	17	x	x	19	x	17	x	22	x	18
Křeček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17
Fiala R.	x	x	x	x	x	x	x	x	9	17	13	17	13	13	17	12	18	14	19	13	17
Vystrčil	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16
Stanjura	x	8	x	10	8	x	10	x	x	12	x	14	x	x	13	x	14	x	17	x	15
Metnar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	11	x	x	12	x	12	x	17	x	14
Michálek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	13	x	x	13	x	15	x	17	x	14
Farský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	x	14	x	x	14	x	17	x	19	16	13
Toman	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	x	x	14	x	15	x	17	x	13
Kalousek	13	15	13	11	x	13	x	10	x	10	x	11	x	x	12	x	12	x	15	x	13
Bartošek	x	7	x	7	x	8	x	6	x	10	x	13	x	x	15	x	15	x	14	x	12
Kováčik	x	13	x	12	9	x	11	x	x	14	x	13	x	x	15	x	12	x	15	x	11
Chvojka	x	x	x	x	x	x	6	x	x	8	x	11	x	x	11	x	10	x	12	x	7

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Tabulka 2b: Nedůvěra vrcholným politikům (v %)

	2016					2017					2018					2019					2020	
	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01	04	05	09	10	01	06	
Kalousek	81	79	79	81	x	79	x	81	x	82	x	78	x	x	79	x	78	x	78	x	77	
Babiš	42	46	51	46	43	48	49	56	56	50	58	53	55	55	56	56	60	56	53	54	59	
Faltýnek	x	28	x	31	26	33	35	44	49	44	49	46	53	48	44	57	53	53	48	50	56	
Zeman	39	x	39	x	40	x	41	x	x	44	x	48	x	43	46	x	49	x	48	x	54	
Zaorálek	50	48	46	51	48	52	49	56	55	x	x	x	x	x	x	x	x	x	52	x	51	
Schillerová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	21	x	28	x	x	27	x	33	x	34	x	50	
Fiala R.	x	x	x	x	x	x	x	x	35	36	37	44	44	46	43	47	45	41	40	41	45	
Benešová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	47	x	44	x	44	
Maláčová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	24	x	x	28	x	36	x	37	x	44	
Hamáček	24	26	28	22	25	30	31	32	x	x	47	44	51	49	42	46	47	55	49	48	42	
Stanjura	x	35	x	36	33	x	34	x	x	37	x	39	x	x	38	x	41	x	40	x	40	
Vojtěch	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	26	x	x	29	x	30	x	31	x	40	
Dostálová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	25	x	x	27	x	31	x	32	x	37	
Plaga	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	19	x	x	21	x	27	x	28	x	37	
Rusnok	x	x	x	x	38	x	37	x	x	33	x	39	x	x	38	x	41	x	39	x	37	
Bartošek	x	18	x	20	x	19	x	26	x	27	x	31	x	x	35	x	34	x	35	x	36	
Toman	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	25	x	x	28	x	29	x	31	x	35	
Farský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27	x	31	x	x	34	x	32	x	34	36	35	
Brabec	27	x	26	x	25	x	26	x	x	26	x	30	x	x	34	x	35	x	35	x	35	
Kováčik	x	29	x	29	27	x	29	x	x	32	x	31	x	x	31	x	34	x	32	x	34	
Vondráček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23	x	31	x	x	28	x	34	x	32	x	34	
Michálek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	20	x	x	24	x	27	x	30	x	33	
Havlíček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22	x	23	x	33	
Chvojka	x	x	x	x	x	x	22	x	x	20	x	25	x	x	29	x	26	x	25	x	31	
Vystrčil	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	31	
Petříček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27	x	26	x	30	x	31	
Rychetský	27	x	30	x	26	x	29	x	x	23	x	31	x	x	27	x	28	x	32	x	30	
Metnar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	19	x	x	21	x	25	x	25	x	29	
Křeček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	29	

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené nedůvěry v posledním sledování. Dopočet do 100 % představují odpovědi „důvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

V porovnání s posledním šetřením, jímž u většiny zkoumaných politiků byl říjen 2019, ale v případě jednotlivců zastávajících zároveň s ústavními posty i nejvyšší stranické funkce jde o leden 2020, došlo k řadě významných posunů v důvěře či nedůvěře. Výrazné zvýšení důvěry při souběžném mírnějším poklesu podílu nedůvěřujících (o 6 procentních bodů) bylo zaznamenáno v případě Jana Hamáčka, u kterého podíl důvěřujících v porovnání s lednem 2020 vzrostl o 14 procentních bodů, proti říjnu 2019 pak o 18 procentních bodů a proti září 2019 dokonce o 22 procentních bodů. Obdobně velký nárůst podílu důvěry byl zaznamenán rovněž v případě Adama Vojtěcha (o 20 procentních bodů v porovnání s říjnem 2019), ovšem v jeho případě souběžně rostl i podíl nedůvěřujících, byť méně výrazně (o 9 procentních bodů). Za posuny v obou případech nepochybně z velké části stojí skutečnost, že oba sehráli velmi viditelnou roli v řešení krizové situace spojené s koronavirovou pandemií, přičemž řešení této situace, pokud jde o zvládnutí samotného šíření onemocnění COVID-19, hodnotí česká veřejnost převážně pozitivně.

Podobně jako u Adama Vojtěcha byl zaznamenán souběžný vzestup podílu důvěry i nedůvěry také v případě Karla Havlíčka, který se rovněž v průběhu koronavirové krize jako klíčový ekonomický ministr vlády značně zviditelnil, byť v jeho případě je zaznamenaný posun poněkud nejednoznačný, když podíl důvěry vzrostl o 9 procentních bodů a podíl nedůvěry o 10 procentních bodů, což na obou stranách představuje dosti podobnou změnu. Analogický mírný posun v podobě zvýšení důvěry i nedůvěry o 4 procentní body byl zaznamenán i v případě Radima Fialy. Naopak poměrně výrazný nárůst nedůvěry při zachování nebo jen nevýznamné změně podílu důvěřujících šetření ukázalo v případě Aleny Schillerové (o 16 procentních bodů oproti říjnu 2019) a v menší míře i u Roberta Plagy (o 9 procentních bodů), Jany Maláčové (o 7 procentních bodů) či Kláry Dostálové (o 5 procentních bodů) a Lubomíra Metnara (o 4 procentní body).

Mírné poklesy důvěry spojené se srovnatelným zvýšením podílu nedůvěřujících byly zaznamenány v případě Miloše Zemana (-7 procentních bodů důvěra, +6 procentních bodů nedůvěra), Jaroslava Faltýnka (-7/+6), Jan Chvojky (-5/+6), Andreje Babiše (-4/+5) a Miroslava Tomana (-4/+4). Pokles podílu důvěřujících, který se nepromítl do nárůstu podílu nedůvěřujících, pak šetření ukázalo v případě Marie Benešové (o 8 procentních bodů), Radka Vondráčka (o 6 procentních bodů), Pavla Kováčika (o 4 procentní body) a Richarda Brabce (o 4 procentní body).

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	<i>Naše společnost, v20-06</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>20. 6. - 2. 7. 2020</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1013</i>
Počet tazatelů:	<i>163</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Kód tiskové zprávy:	<i>pi200720</i>
Otázky:	<i>PI.2u</i>
Zveřejněno dne:	<i>20. července 2019</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převodem svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |